ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1 **Բնութագրումով որոշել մեթոդը.**

Քանակական մեթոդներից է: Այն առավել լայն կիրառում ունի հատկապես հասարակական աշխարհագրության մեջ: Նրա հիմնական նպատակը քանակական էլակետային տվյալների հավաքումը, մշակումը և վերլուծությունն է: Ո՞ր մեթոդն է:

1) օդատիեզերական
2) վիճակագրական
3) համեմատական
4) քարտեզագրական

2 **Ծառերի բնի տարեկան օղակները ո՞ր կողմում են իրար շատ մոտ.**

1) հյուսիսային
2) արևելյան
3) հարավային
4) արևմտյան

3 **Որքա՞ն է հարավարևելյան կողմի ազիմուտը:**

1) 225°
2) 315°
3) 270°
4) 135°

4 **Արեգակի լույսը երկիր է հասնում.**

1) 11 րոպեում
2) 8 րոպեում
3) 9 րոպեում
4) 10 րոպեում

5 **Եթե քարտեզի թվային մասշտաբը 1 : 250 000 000 է, ապա դրա անվանական մասշտաբը կլինի.**

1) 1 սմ-ում՝ 2500 կմ
2) 1 սմ-ում՝ 2,5 կմ
3) 1 սմ-ում՝ 25 կմ
4) 1 սմ-ում՝ 250 կմ

6 **Ո՞ր ապարն ունի նստվածքային օրգանական ծագում:**

1) տորֆը
2) կավը
3) տուֆը
4) ավազը

7 **Երկրի մակերևույթի անհարթությունների ամբողջությունը կոչվում է.**

1) հորստ
2) սարահարթ
3) ռելիեֆ
4) պլատֆորմ

8 **Օրվա ընթացքում 8 չափումներից ստացված ցուցանիշը +24˚է: Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը կլինի.**

1) +6˚
2) +3˚
3) +2˚
4) +5˚

9 **Որի՞ չափման միավորը բալը չէ:**

1) երկրաշարժի ուժգնության
2) քամու ուժի
3) ջրի աղիության
4) ամպամածության

10 **Գետի հունի այն քարքարոտ, ժայռոտ տեղամասը, որն արգելք, խոչընդոտ է գետի հոսքի համար, խանգարում է նավարկությանը, կոչվում է.**

1) հեղեղատ
2) ակունք
3) սահանք
4) կանիոն

11 **Երկրակեղևի իջած տեղամասերում՝ գրաբեններում առաջացած լճերը կոչվում են.**

1) տեկտոնական
2) արգելափակման
3) մնացորդային
4) սառցադաշտային

12 **Բնական համալիրներից ո՞րն է աչքի ընկնում հողի առավել բարձր բերրիությամբ.**

1) տափաստանը
2) տայգան
3) տունդրան
4) անապատը

13 **Ո՞ր բնական զոնային բնորոշ բուսատեսակներ են ուղտափուշը, օշինդրը, աղաբույսը։**

1) սավաննաների և նոսրանտառների
2) մերձարևադարձային մշտականաչ, կոշտատերև անտառների և թփուտների
3) հասարակածային խոնավ մշտադալար անտառների
4) անապատների և կիսաանապատների

14 **Այն օդային զանգվածները, որոնք ձևավորվում են 20˚- 40˚ աշխարհագրական լայնություններում և բնորոշվում են բարձր ջերմությամբ, չորությամբ և փոքր թափանցիկությամբ (մեծ փոշոտվածությամբ), կոչվում են.**

1) արկտիկական (անտարկտիկական) օդային զանգվածներ
2) բարեխառն օդային զանգվածներ
3) արևադարձային օդային զանգվածներ
4) հասարակածային օդային զանգվածներ

15 **Տրված կլիմայական գոտիներից ո՞րն է Եվրասիայում զբաղեցնում ամենամեծ տարածքը։**

1) հասարակածայինը
2) բարեխառնը
3) արկտիկականը
4) արևադարձայինը

16 **Բնութագրումով որոշել գետը.**
Եվրոպայի խոշոր գետերից է։ Նրա ափին են գտնվում մի քանի երկրների մայրաքաղաքներ։ Ո՞ր գետն է.

1) Լուար
2) Դնեպր
3) Դանուբ
4) Հռենոս

17 **Բնութագրումով որոշել գետը.**
Ամուդարյա ու Սիրդարյա գետերը թափվում են մնացորդային ծագման լճի մեջ։ Այդ գետերի ջրերը ոռոգման նպատակով օգտագործելու պատճառով լիճը ծանծաղել է։ Ո՞րն է այդ լիճը։

1) Արալյան
2) Բալխաշ
3) Բայկալ
4) Կասպից

18 **Ո՞ր լեռնաշղթան է ձգվում հյուսիսից հարավ.**

1) Էլբուրս
2) Արևելապոնտական
3) Հիմալայներ
4) Ուրալյան

19 **Օվկիանոսային ո՞ր հոսանքն է անցնում Աֆրիկայի հյուսիսարևելյան ափերի մոտով.**

1) Բենգելյան
2) Սոմալիական
3) Մոզամբիկի
4) Կանարյան

20 **Ո՞րը նեղուց չէ.**

1) Սուեզի
2) Բաբ-էլ-Մանդեբի
3) Ջիբրալթարի
4) Մոզամբիկի

21 **Տրվածներից որո՞նք են դաշտավայրեր.**

1) Միսիսիպիի և Մերձատլանտյան
2) Լավրենտյան և Կոլումբիական
3) Կենտրոնական և Մեծ
4) Մեծ ավազան և Կոլորադոյի

22 **Ո՞ր աշխարհագրական օբյեկտն է գտնվում Մեքսիկական ծոցի մոտ.**

1) Կալիֆոռնիա թերակղզի
2) Բաֆինի երկիր կղզի
3) Յուկատան թերակղզի
4) Նյուֆաունդլենդ կղզի

23 **Ո՞ր կենդանատեսակը *չի* ապրում Հարավային Ամերիկայում:**

1) լամա
2) բիզոն
3) կոնդոր
4) պումա

24 **Ո՞ր ծովն է ողողում Ավստրալիայի հյուսիսային ափերը։**

1) Ճավայի
2) Արաֆուրյան
3) Թասմանի
4) Կորալյան

25 **Անտարկտիդայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է *սխալ։***

1) Ամենափոքր մայրցամաքն է։
2) Ամենաուշ հայտնագործված մայրցամաքն է։
3) Ամենահարավային մայրցամաքն է։
4) Ամենաբարձրադիր մայրցամաքն է։

26 **Ըստ պետական կառավարման ձևի՝ հանրապետություններ են.**

1) Մեծ Բրիտանիան և Դանիան
2) Իսրայելը և Թուրքիան
3) Նորվեգիան և Նիդեռլանդները
4) Շվեդիան և Քուվեյթը

27 **Ո՞ր աշխարհամասում են բացակայում միապետությունները։**

1) Աֆրիկա
2) Ասիա
3) Եվրոպա
4) Ամերիկա

28 **«Պետություն-պետական կառուցվածք» զույգերից ընտրել ճիշտը.**

1) Հնկաստան-ունիտար
2) Գերմանիա-ունիտար
3) Կանադա-դաշնային
4) Ֆրանսիա-դաշնային

29 **Բնակչության տեղաբաշխման վրա ազդող գործոն *չէ։***

1) տնտեսականը
2) լեզվականը
3) պատմականը
4) բնականը

30 **Այն երևույթը, երբ ամրապնդվում է ազգի լեզվական և մշակութային ընդհանրությունը, և ազգը դառնում է ավելի միասնական և ամրակուռ, կոչվում է.**

1) ագլոմերացիա
2) ասիմիլյացիա
3) կոնսոլիդացիա
4) ուրբանիզացիա

31 **Եվրոպայում ապրող ո՞ր միակ ժողովուրդն է դավանում բուդդայականություն:**

1) կալմիկները
2) ալբանացիները
3) թաթարները
4) իտալացիները

32 **Արդյունաբերության հին ճյուղ է.**

1) ավտոմոբիլաշինությունը
2) օրգանական սինթեզի քիմիան
3) հրթիռաշինությունը
4) գունավոր մետաղաձուլությունը

33 **Գյուղտնտեսական հողահանդակների կառուցվածքի մեջ *չեն* մտնում.**

1) կառուցապատված տարածքները
2) վարելահողերը
3) արոտավայրերը
4) բազմամյա տնկարկները

34 **Առանձին երկրների մասնագիտացումը որոշ ապրանքների արտադրության կամ ծառայությունների մատուցման գծով ու համաշխարհային շուկայում դրանց վաճառքը կամ փոխանակումը կոչվում է.**

1) աշխատանքի միջազգային բաժանում
2) համախառն ազգային եկամուտ
3) աշխատանքի միջշրջանային բաժանում
4) համախառն ներքին արդյունք

35 **Մեծ Բրիտանիայի կլիման.**

1) բարեխառն խիստ ցամաքային է
2) բարեխառն ծովային է
3) բարեխառն ցամաքային է
4) բարեխառն մուսսոնային է

36 **Վրաստանում առավել մեծաթիվ ազգային փոքրամասնություն են.**

1) հույները
2) հայերը
3) քրդերը
4) օսերը

37 **Եգիպտոսի ափերը ողողող ծովերն են.**

1) Մեռյալը և Կարմիրը
2) Կարիբյանը և Միջերկրականը
3) Միջերկրականը և Կարմիրը
4) Ադրիատիկը և Բարենցի

38 **Ընտրել «պետություն-մայրաքաղաք» համապատասխանությունների ճիշտ շարքը:**

1. Արգենտինա	ա. Սանտյագո
2. Չիլի	բ. Բուենոս Այրես
3. Վենեսուելա	գ. Լիմա
4. Պերու	դ. Կարակաս

1) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա
2) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ
3) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
4) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4- դ

39 **Ավստրալիային պատկանող կղզի է.**

1) Ֆիջին
2) Կալիմանտանը
3) Թասմանիան
4) Սամոան

40 **ԱՄՆ-ի ո՞ր ընկերությունն է արտադրում ինքնաթիռներ:**

1) «Բոինգ»-ը
2) «Մայքրոսոֆթ»-ը
3) «Կրայսլեր»-ը
4) «Այ Բի Էմ»-ը

քարտեզ 1

41 Քարտեզ 1-ում ո՞ր տառով է նշված Իտալիան:

1) Զ
2) Ա
3) Գ
4) Դ

42 Քարտեզ 1-ում ո՞ր տառով է նշված Իսլանդիայի մայրաքաղաքը:

1) Ը
2) Բ
3) Ե
4) Է

43 **Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է *սխալ:***

1) Պղնձահրաքարի խոշոր պաշարներ կան Ալավերդիում և Կապանում:
2) Շատ կան հանքային բուժիչ աղբյուրներ:
3) Ընդերքը հարուստ է վառելիքային օգտակար հանածոներով:
4) Ոսկու պաշարներ հայտնաբերվել են Սոթքում և Մեղրաձորում:

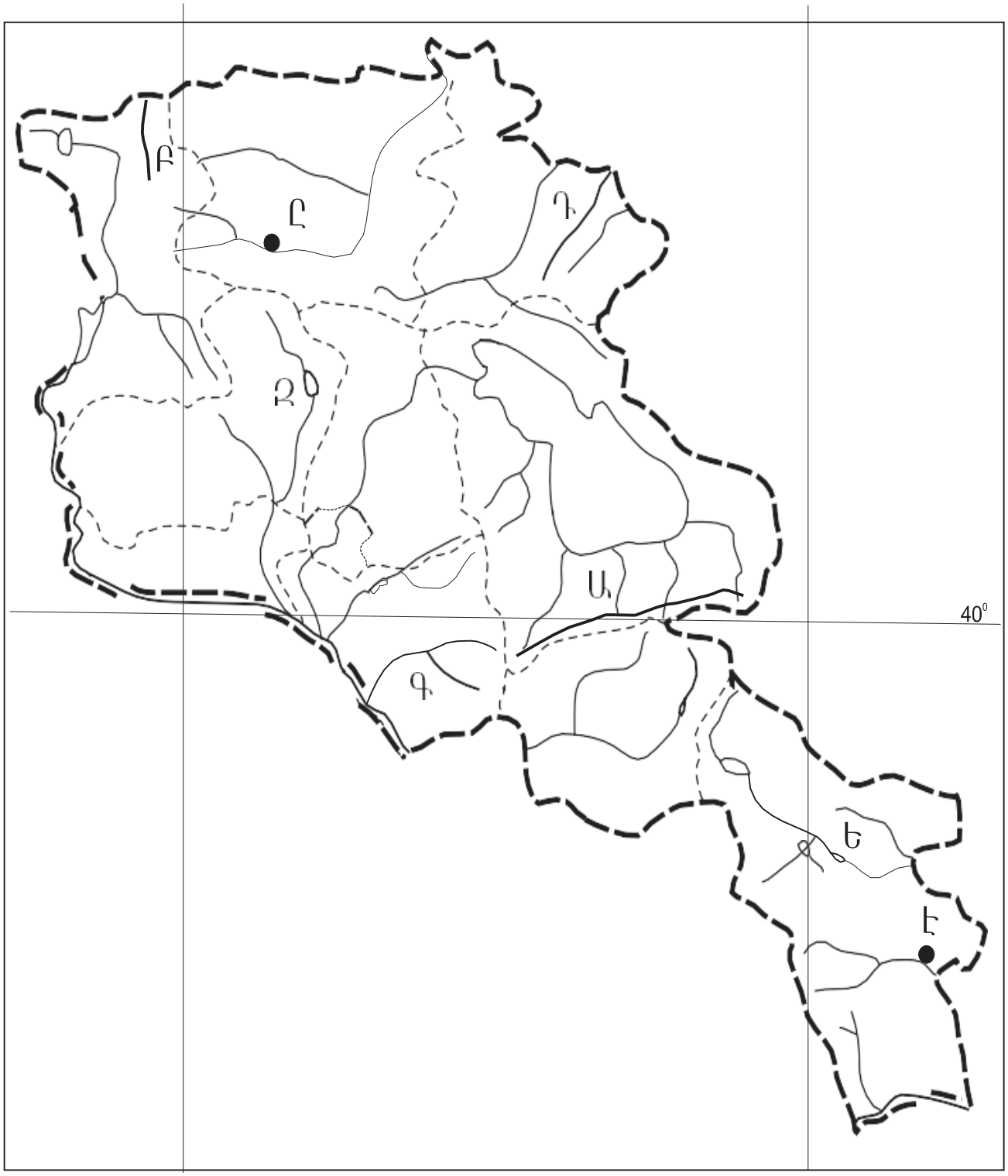

քարտեզ 2

44 **Քարտեզ 2–ում Վարդենիսի լեռնաշղթան ո՞ր տառով է նշված.**

1) Ը
2) Ա
3) Բ
4) Դ

45 **Քարտեզ 2–ում Ապարանի ջրամբարը ո՞ր տառով է նշված.**

1) Ե
2) Է
3) Գ
4) Զ

46 **Ո՞ր լեռներն են ծալքաբեկորավոր։**

1) Ջավախքի
2) Բյուրակնի
3) Արցախի
4) Ծաղկանց

47 **ՀՀ ո՞ր հարթավայրն է ավելի բարձրադիր.**

1) Արարատյան դաշտը
2) Աշոցքի սարահարթը
3) Ապարանի սարահարթը
4) Շիրակի դաշտը

48 **Առողջարանային գործառույթ կատարող քաղաքներ են.**

1) Ապարանը և Ալավերդին
2) Կապանը և Քաջարանը
3) Ջերմուկը և Ծաղկաձորը
4) Արարատը և Եղեգնաձորը

49 **ՀՀ բնակչության բնական աճի վրա ի՞նչը բացասական ազդեցություն *չի* թողել։**

1) թոշակային տարիքի բարձրացումը
2) գործազրկության աճը
3) ամուսնությունների թվի կրճատումը
4) տղամարդկանց արտագաղթը

50 **Վարարակն կոչվող հին բնակավայրը ներկայումս կոչվում է.**

1) Հաղրութ
2) Մարտակերտ
3) Ասկերան
4) Ստեփանակերտ

51 **«Երկիր—հանքային ռեսուրսի հարուստ պաշարներ» զույգերից ընտրել *սխալը*.**

1) Բրազիլիա — երկաթաքար
2) Չիլի — պղինձ
3) Թուրքիա — նավթ
4) Իրան — բնական գազ

52 **Գետի վրա ջրամբարի կառուցման հետևանքով.**

1) գետի վերին հոսանքում հողատարածքները ճահճանում են
2) աղտոտվում է մթնոլորտը
3) գետի ջրերը դառնում են աղի
4) փոխվում է գետի բնական ռեժիմը

53 **Ո՞ր տարածաշրջանում է աղքատության մակարդակը համեմատաբար բարձր։**

1) Կենտրոնական Աֆրիկա
2) Արևմտյան Եվրոպա
3) Հյուսիսային Ամերիկա
4) Արևելյան Ասիա

54 **Հողերի էրոզիայի պատճառ կարող է լինել.**

1) քարամաքրումը
2) արոտավայրերի գերարածեցումը
3) աղակալած հողերի լվացումը
4) անտառաբարելավումը

55 **Ո՞ր տարածքն է վաճառվել։**

1) Ալյասկա
2) Տրիեստ
3) Լոթարինգիա
4) Էլզաս

56 **Գրել այն հրաբուխների համարները, որոնք Աֆրիկայում են.**

1) Դեմավենդ
2) Հեկլա
3) Ռուիս
4) Կրակատաու
5) Կամերուն
6) Կիլիմանջարո
7) Օրիսաբա
8) Էրեբուս

57 **Գրել այն թերակղզիների համարները, որոնք Ասիայում են.**

1) Բալկանյան
2) Փոքր Ասիա
3) Յուտլանդիա
4) Հինդուստան
5) Կոլա
6) Կամչատկա
7) Ղրիմի
8) Թայմիր

58 **Գրել այն լճերի համարները, որոնք Ամերիկա աշխարհամասում են.**

1) Մեծ աղի
2) Տիտիկակա
3) Վեներն
4) Վերին
5) Տանգանիկա
6) Էյր
7) Էրի
8) Բալխաշ

59 **Գրել այն գետերի համարները, որոնք *չեն* հոսում ՌԴ տարածքով.**

1) Կամա
2) Վիսլա
3) Ռոն
4) Ենիսեյ
5) Անգարա
6) Ամուր
7) Պեչորա
8) Լենա

60 **Գրել այն մշակաբույսերի համարները, որոնք հացահատիկային են.**

1) թեյ
2) սոյա
3) վարսակ
4) գարի
5) շաքարեղեգ
6) սուրճ
7) ցորեն
8) բրինձ

61 **Գրել Ախուրյանից սկիզբ առնող ջրանցքների համարները.**

1) Ստորին Հրազդանի
2) Արզնի-Շամիրամի
3) Արմավիրի
4) Թալինի
5) Կոտայքի
6) Արաքսի
7) Շիրակի
8) Արտաշատի

62 **Հարավարևմտյան Ասիայի տրված պետությունները դասավորել ըստ հյուսիսից հարավ հաջորդականության:**

1) Եմեն
2) Քաթար
3) Իրաք
4) Սիրիա

63 **Արաքսի ձախակողմյան վտակների համարները դասավորել դրանց երկարությունների աճման կարգով.**

1) Հրազդան 2) Ախուրյան 3) Քասաղ

64 Որոշել միևնույն միջօրեականի վրա գտնվող երկու կետերի միջև հեռավորությունը (կմ-վ), եթե դրանցից մեկը հս. լ. 12˚-ի վրա է, մյուսը՝ հվ. լ. 30˚-ի:

65 Երկրի բնակչության թիվը 9 մլն. մարդ է, բնակչության միջին խտությունը՝ 150 մարդ/կմ^2: Որքա՞ն է երկրի տարածքի մակերեսը:

(66-67) Երկրի բնակչության թիվը 1 մլն է: Մեկ տարվա ընթացքում ծնվածների թիվը 25000 մարդ է, իսկ մահացածների թիվը՝ 10 000 մարդ:

66 *Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:*

67 *Որոշել բնակչության բնական աճի գործակիցը(‰):*

68 **Լեռը օվկիանոսի ափին է (0 մ բարձրության վրա)՝ 45° աշխարհագրական լայնությունում, 0° ջերմաստիճանի պայմաններում: Մթնոլորտային ճնշումը լեռան գագաթին 300 մմ է: Որոշել լեռան բացարձակ բարձրությունը (հաշվարկը կատարել 100 մմ-ով):**

69 **Աշխարհի բնակչության ռասայական կազմի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.**

1) Նեգրոիդ մեծ ռասայի տարածման հիմնական շրջանը Հարավային Ասիան է:
2) Ռասաների բնութագրիչ հատկանիշներն են լեզուն, մշակույթը և կրոնը:
3) Ռասայական հատկանիշների ձևավորման վրա ավելի շատ ազդեցություն են թողել սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական, քան բնական գործոնները:
4) Մոնղոլոիդ ռասային բնորոշ են դեղնավուն մաշկը, սև և ուղիղ մազերը, աչքերի նեղ բացվածքը
5) Բնակչության ռասայական և ազգային կազմերի սահմանները մշտապես համընկնում են:
6) Ժամանակակից խառը ռասաների ներկայացուցիչները լայն տարածում ունեն Լատինական Ամերիկայում:

70 **ՀՀ Արարատի մարզի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.**

1) Գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղը անասնապահությունն է:
2) Բարձրադիր շրջաններում գերիշխում են կիսաանապատային լանդշաֆտները:
3) Տարածքը կազմված է երկու հստակ արտահայտված մասերից՝ լեռնային և հարթավայրային:
4) Բնապահպանական հիմնախնդիրներից է ցեմենտի արտադրության ժամանակ փոշու և այլ թափոնների առկայությունը:
5) Հաղորդակցության գլխավոր ուղիներն ունեն տարանցիկ նշանակություն:
6) Տնտեսության առաջատար ճյուղն արդյունաբերությունն է: